

دفتر «مشق عید» بسته شد

دانش‌آموزان نسل جدید با قدیمی‌ترها فرق‌های زیادی دارند. نوروز برای دانش‌آموزان 2 دهه قبل مترادف بود با یک پیک شادی قطور، دیکته به تعداد روزهای تعطیل، یک دفترچه 100 برگ پر از سوال و مسائل ریاضی و چند انشا و درنهایت خاطره‌نویسی از نوروز.

وزیر آموزش و پرورش بر سبک‌تر شدن تکالیف نوروزی دانش‌آموزان تاکید کرد
دفتر #171؛ مشق عید» بسته شد

دانش‌آموزان نسل جدید با قدیمی‌ترها فرق‌های زیادی دارند. نوروز برای دانش‌آموزان 2 دهه قبل مترادف بود با یک پیک شادی قطور، دیکته به تعداد روزهای تعطیل، یک دفترچه 100 برگ پر از سوال و مسائل ریاضی و چند انشا و درنهایت خاطره‌نویسی از نوروز.

بچه‌های آن نسل اگر منضبط بودند، هر روز طبق برنامه تکالیف را انجام می‌دادند و درس‌هایشان را مرور می‌کردند و آنهایی که تفریح را به درس خواندن ترجیح می‌دادند همه مشق‌ها و نوشتنی‌ها را به روزهای آخر عید موکول می‌کردند که ناگزیر، مشق‌های بد خط و انشاهای بی سر و ته و پیک‌های خط خطی و یکی در میان حل شده نتیجه این کمبود وقت بود.

اما دانش‌آموزان فعلی هیچ کدامشان چنین شرایطی ندارند. در چند سال اخیر سیستم آموزشی به سمت سبک‌کردن بار تحصیلی شب عید دانش‌آموزان حرکت کرده تا آنجا که اغلب دانش‌آموزان برای روزهای تعطیل فروردین فقط یک پیک شادی با خودشان به خانه می‌برند که البته دریافت آن هم اختیاری است.

ولی با این حال وزیر آموزش و پرورش تاکید دارد که باز هم تکالیف باید سبک‌تر شود. حمیدرضا حاجی‌بابایی دیروز در گفت‌وگو با فارس خبر داد که در نوروز 91 خبری از مشق‌های سنگین نخواهد بود؛ چرا که او خودش نیز به برنامه‌های خسته‌کننده اعتقادی ندارد. او برای این جملاتش توضیحات قابل توجهی ارائه می‌دهد آنجا که می‌گوید به باور او تربیت، تعطیلی بردار نیست و اساسا تربیت هیچگاه متوقف نمی‌شود چون حتی زمانی که دانش‌آموزان در کنار خانواده و اقوام قرار می‌گیرند و دید و بازدید عید می‌کنند در حال گذراندن بهترین نوع تربیت هستند.

حاجی‌بابایی برای روشن شدن موضوع یک مثال هم می‌زند و دانش‌آموزان را با ورزشکارانی مقایسه می‌کند که یک هفته به تعطیلات می‌روند و برای این‌که روی فرم بمانند بدون این‌که فشار زیادی را تحمل کنند هر روز نرمش‌های سبک انجام می‌دهند.

البته این تعبیر وزیر آموزش و پرورش از جهاتی می‌تواند درست باشد، اما از آنجایی که او در تبیین این موضوع تنها به تشریح نظرات شخصی‌اش می‌پردازد، ضروری است تا برنامه‌ریزی برای تکالیف نوروزی دانش‌آموزان به تصمیم‌گیری‌های کارشناسانه موکول شود.

اگر تصمیم‌گیری به دانش‌آموزان محول شود، هیچ کدام از آنها به نفع تکالیف نوروزی رای نخواهند داد، ولی وقتی نوبت به والدین می‌رسد اغلب آنها طرفدار وجود تکالیف نوروزی هرچند که ممکن است بر سر حجم این تکالیف توافق نداشته باشند، ولی با این حال نگاه کلی در میان والدین دانش‌آموزان این است که حذف تکالیف به صورت مطلق باعث به بطالت‌گذشتن زمان و حرف شنو نبودن بچه‌ها در خانه شود.

در این میان کارشناسان حوزه آموزش و تربیت هم استدلال‌های خودشان را دارند. شیرین سپاه کلاه، معلم کلاس دوم ابتدایی که 6 سال سابقه تدریس دارد، می‌گوید: قبول دارم که تکالیف نوروزی نوعی فشار محسوب می‌شود و بیشتر بچه‌ها با دلخوری و کراهت آنها را انجام می‌دهند، اما نبود تکالیف برای نوروز هم می‌تواند مضر باشد.

وی با تاکید بر این‌که دانش‌آموزان در سال‌های اول مدرسه وقتی بعد از 14 روز بدون تکالیف به مدرسه می‌آیند گاهی همه چیز را فراموش می‌کنند، توضیح می‌دهد: روزهای اول که به کلاس می‌روم بچه‌ها سردرگم‌اند و هر چه مطالب قبلی را مرور می‌کنم متوجه موضوع نمی‌شوند به طوری که تا آخر فروردین در حال مرور درس‌های تدریس شده هستیم که همه این مشکلات به خاطر نزدیک به 20 روز کم کاری در ارائه تکالیف نوروزی است.

در این میان عبدالله. ع که 16 سال مشاور تربیتی بوده نگاه متفاوتی نسبت به تکالیف عید دارد. او می‌گوید: یاد می‌آید که تا سال‌ها بچه‌ها مجبور بودند به صورت طوطی‌وار چندین بار از روی یک مطلب بنویسند بدون آن‌که بدانند چه کار می‌کنند بخصوص این‌که مشق نوشتن‌هایشان هم جلوی تلویزیون و در حالی که مشغول خوردن بودند انجام می‌شد؛ این در حالی بود که در اولین روز مدرسه بعد از عید هم معلم بدون دقت تکالیف را خط می‌زد و در نهایت مشق‌ها روانه سطل زباله می‌شد. برای همین اعتقاد دارم که رها

شدن بچه‌های امروزی واکنشی به افراط‌گرایی نظام آموزشی در آن روزهاست.

تکلیف معتدل و هدفمند

فشار آوردن به دانش‌آموزان آن هم با این هدف که از درس‌ها عقب نمانند هیچ گاه روشی مترقی نبوده و نیست چون آموزش تحت اجبار نمی‌تواند نتیجه دلخواه را ایجاد کند، برای همین است که کارشناسان آموزشی معتقدند که تکالیف عید برای این که موجب نارضایتی نشود و برعکس سبب ایجاد انگیزه و پیشرفت در دانش‌آموزان شود باید از حالت سنتی فعلی خارج شود و به سمت ایده‌های نو حرکت کند. به اعتقاد کارشناسان، تکالیف نوز و پیک‌های شادی می‌تواند بهترین محل برای بروز خلاقیت دانش‌آموزان و مناسب‌ترین مسیر برای رقابت میان آنها باشد، به طوری که هر دانش‌آموزی که تکالیفش را بهتر از دیگران انجام داد به خاطر حس مسوولیتش بهترین پاداش‌ها را دریافت کند.

مریم خباز / گروه جامعه